

שיחת השבוע

יש חדש

מבצע שמחה

צעירי חב"ד השלימו את ההיערכות למבצע הגדול של פורים. מיד בצאת השבת יצאו לזכות יהודים בקריאת המגילה. במהלך יום פורים יזכו כשלושת אלפים משפחות של אלמנות צה"ל ונפגעי הטרור לביקור מיוחד ולמשלוח מנות מהודר. מאות אלפי משלוחי מנות יינתנו לכוחות הביטחון, למאושפזים במרכזים הרפואיים, לקשישים, לאסירים ועוד, כדי לעודדם לקיים את מצוות היום.

מגילה בלי הפסקה

בימי הפורים מפעילים בתי חב"ד מאות מוקדים לקריאת המגילה ברצף. במקומות רבים מוקמים אוהלים מיוחדים, שבהם יקראו את המגילה שוב ושוב, כדי לאפשר להמוני בתי ישראל לקיים את מצוות קריאת המגילה. באוהלים האלה יוכנו מראש כפופות, חוברות של מגילת אסתר, רעשנים ועוד. בכמה מקומות יקבלו המשתתפים אחרי קריאת המגילה שקיות של 'משלוחי מנות' ומטבעות למתנות לאביונים, כדי שיוכלו מיד לקיים עוד שתיים ממצוות היום.

נסיעת נשים ונערות

בעקבות ההצלחה בשנים האחרונות מתארגנת גם השנה נסיעה שנתית של נשים ובנות, בגילי 20-30, תלמידות ובוגרות מכללות ומדרשות תורניות, לביקור מיוחד בחצר הרבי מליובאוויטש בל"ג בעומר. פרטים והרשמה בטל' 03-5366121 או במייל: nesiah.larabbi@gmail.com

זמני השבוע

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע אילת ניו יורק

כניסת השבת 5:11 5:26 5:17 5:28 5:27 6:43

צאת השבת 6:24 6:25 6:25 6:26 6:23 7:42

312 בתי חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

היד שמסובבת את הגלגל

סיפור המגילה משקף את הדרך המופלאה שבה הקב"ה מנהיג את עולמו. התהליכים הטבעיים אינם אלא מסווה לידו של הקב"ה

שמחת פורים היא על התקווה הגדולה הטמונה בו (ציור: בוריס שפירו)

פורים נותן תקווה כשנקלעים לתוך מציאות קשה וסבוכה, כאשר עליפי התהליכים הטבעיים נראה שאין מוצא. לכן אמרו חז"ל: "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים" - כי הקב"ה מציל ומושיע גם כשנדמה שכבר אפסה התקווה.

הכוח להתאחד

גם אנחנו חיים בתוך מציאות קשה. אנחנו מוקפים אויבים המדברים בגלוי על "להשמיד, להרוג ולאבד", אבל חלקים גדולים מהעם חשים עייפות, ומתפתים לאשליות שווא חסרות כל בסיס, כאילו אם יוותרו וייכנעו ויספקו את דרישות אויבינו, יבוא שלום על ישראל.

גם התהליכים הפנימיים מדאיגים ביותר. יש יותר מדיי שסעים ומתיחויות בין חלקי העם, והקרעים מתרחבים והולכים. זו בדיוק הנקודה שנותנת להמן סיבה לחשוב כי יצליח לפגוע ביהודים - "ישנו עם אחד, מפוזר ומפורד".

בדרך הטבע, התהליכים הללו מוליכים למסקנות מדאיגות, אבל פורים מזכיר שהגלגל מסתובב לו. עם ישראל כבר הוכיח את יכולתו להתאחד ברגע אחד ולגלות את הקשר העמוק לה' ולתורתו. בטוחים אנו שגם עכשיו יסתובב הגלגל ותבוא הישועה הניסית, בגאולה האמיתית והשלמה.

פ רים הוא חג של תה פוכות חדות, שאיש לא היה מסוגל לַצְפוֹתוֹ מראש. קודם שהוכרזה גִזְרַת המן לא היה איש יכול לה עלות על דעתו שיקרה דבר כזה. היהודים נהנו ממעמד מכובד ביותר, ואף הוזמנו למשתה אחשוורוש. מרדכי היה "יושב בשער המלך". ופ' תאום הגלגל מסתובב, ובכת' אחת היהודים נופלים מפסגת ההצלחה לשפל הנורא ביותר - "כי נמכרנו אני ועמי, לה' שמדי, להרוג ולאבד".

הנס מתרחש אף הוא במפתיע, בתוך ימים אחדים.

גִזְרַת ההשמדה יוצאת לכל מדינות המלך, חתומה בטבעת המלך. הכול יודעים כי "כתב אשר נכתב בשם המלך ונחתום בטבעת המלך - אין להשיב". המן כבר מכין עץ גבוה חמישים אמה כדי לתלות את מרדכי עליו.

ופתאום, "בלילה ההוא נדדה שנת המלך", ובבוקר הגלגל מתהפך והמלך מצווה את המן להרכיב את מרדכי על הסוס ברחוב העיר ולקרוא לפניו "ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו". בהמשך היום, בעקבות האירועים במשתה היין, נתלה המן על העץ אשר הכין למרדכי.

מאחורי התהליכים הארציים

סיפור המגילה משקף את הדרך המופלאה שבה הקב"ה מנהיג את עולמו. לכאורה העולם מתנהל עליפי דרך הטבע. יש מומחים לתחומיהם, המבינים את דרך פעולתם של מנגנונים ארציים, והיודעים להעריך את ההתפתחויות.

אך מתברר שבמקביל יש יד נסתרת המכוונת את האירועים. כך יכולות להתחולל התפתחויות מסעירות שאיש אינו יכול לצפות מראש. ממרום ההצלחה נופלים בבת אחת לשאול תחתית, ובהרף עין עולים משפל המדרגה לפסגה הגבוהה ביותר. כי התהליכים הטבעיים אינם אלא מסווה לידו של הקב"ה המנווט את התהליכים.

גלות גם כשהכול טוב

עמידה במבחן

אולם יהודי יודע שגם מצב כזה של 'צער' ו'צרה' נעשה על-ידי הקב"ה, כדי להעמיד את היהודי במבחן. אין זו רבותא לבחור בטוב ובקדושה כאשר יהודי עומד ב'קודש הקודשים' בתפילת נעילה של יום הכיפורים, וכשהוא רואה את הניסים הגלויים שנעשו בבית המקדש.

האתגר הגדול הוא בשעה של הסתר, כשהקדושה אינה גלויה וכאשר אין רואים ש'אחשוורוש' פירושו "שאחרית וראשית שלו", אלא נראה שאחשוורוש כפשוטו הוא המולך מהודו ועד כוש. בכל זאת יהודי מראה שאין הוא מתרשם ממצאיאות העולם, והוא עומד במסירות נפש - "לא יכרע ולא ישתחוה". הוא מתנהג כיהודי לא רק בבית הכנסת ובבית המדרש, אלא גם בהיותו ברחוב או בעולם העסקים, כש"אתם המעט מכל העמים". על-ידי כך הוא פועל ש"ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר", ועד לגאולה האמיתית והשלמה בקרוב ממש.

(התועודות פורים תשכ"ט)

אמרת השבוע

שמחה לעניים

יהודי עשיר, מחסידיו של רבי דוד מטולנה, בא אליו בפורים והביא לו משלוח מנות וכן ארבעה עשר מטבעות זהב, בעבור 'מתנות לאביונים'.

הסביר העשיר כי החליט לתת ארבעה עשר מטבעות זהב, מפני ששמו של הרבי - דוד - בגימטרייה 14, וכמו כן הוא זקוק לרפואה בידו, ו'יד' אף היא בגימטרייה 14.

חיך הרבי והגיב בבדיחות הדעת: "ש'עָרְנָא ששמי היה 'פרשנדא' ואתה היית זקוק לרפואה ב'כרכשתא' - איזו שמחה הייתה לעניים..."

פתגם חסידי

"כל הפושט יד נותנים לו. אנא, ריבוננו של עולם, תן לנו קצת שמחה לכבוד פורים, ולו כהלואה על חשבון השמחה השמורה לנו לימות המשיח" (רבי יוסף אשר זליג מסטריקוב)

אחשוורוש" הם עניין של 'צער'. כל זמן שעם ישראל נתון לשלטון זר ומלכות בית דוד אינה מכוננת, גם אם מדובר במלך הטוב ביותר ובתנאים הטובים ביותר - זה מצב של צער. אמנם לא חסר ליהודי דבר בגשמיות או ברוחניות, אבל עצם העובדה שעדיין לא בא משיח - זו הצרה הגדולה ביותר.

האלוקות מסתרת

אך השאלה מתחזקת על-פי המבואר במדרש ומובא בספרי קבלה וחסידות ש'אחשוורוש' רומז לקב"ה, "שאחרית וראשית שלו". איך אפשר לומר ש"ויהי בימי אחשוורוש" הוא עניין של צער, והלוא מדובר על מלכותו של הקב"ה?

אלא שמציאות שבה שמו של הקב"ה מופיע ברמז בלבד, ואילו בגלוי אין שמו מופיע במגילה כולה, היא עצמה הוכחה שהעולם שרוי במעמד נחות ביותר ובהסתר גדול של האמת. אם כדי למצוא את הקב"ה צריך לחפש רמזים בראשי התיבות או בסופי התיבות, או לעיין במדרשים וכדומה - זה עצמו משקף מצב מצער של הסתרת האמת האלוקית.

מגילת אסתר נפתחת במילים "וַיְהִי בַיּוֹם אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ". לכאורה הפתיחה הזאת מיותרת. עדיף היה לגשת ישר לתיאור המאורעות, כפי שהתורה מספרת את סיפור שעבוד מצרים, שאינו נפתח ב"ויהי בימי פרעה" אלא בתיאור האירועים עצמם.

אומרת על כך הגמרא במסכת מגילה: "כל מקום שנאמר 'ויהי', אינו אלא לשון צער... ויהי בימי אחשוורוש". זה המסר שהמגילה מעבירה עם פתיחתה: עצם הימצאותם של יהודים בשלטון אחשוורוש הוא עניין של צער, עוד בטרם נגזרה גזרה כלשהי.

עדיין בגלות

בתחילת מלכותו של אחשוורוש נהנו היהודים ממעמד מצויין. מרדכי, מנהיגם, היה שר בכיר, ככתוב: "יֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמְּלָכִי". היהודים זכו לעדנה הן בהיבט הגשמי הן בהיבט הרוחני. איש לא הפריע להם ללמוד תורה ולקיים מצוות.

ובכל זאת המגילה מקדימה וקובעת ש"ימי

מן המעיין

פורים | מאת הרב אליעזר ברוד

קדושה בשמחה

בוהר מובא שיום הכיפורים הוא כיפורים, כמו פורים, היינו שקדושתו של פורים היא למעלה מיום הכיפורים, עד שמדמים את קדושת יום הכיפורים לקדושת פורים. קשה יותר להישאר ברום המעלות והמדרגות בשעת שמחה, מלהתעלות ולהתרומם על-ידי סיגופים ותעניות.

(עיטורי תורה)

עינוי הדעת

גדול יום הפורים מיום הכיפורים, כי ביום הכיפורים מצווה לענות את הנפש, ואילו בפורים חייב אדם להתבסס עד דלא ידע. וכי יש עינוי גדול מחסרון הדעת?

(רבי בונם מפשיסחה)

הקב"ה פושט יד

רבי ישראל מרוז'ין אמר שבפורים אפשר לפעול הכול, כפי שנאמר בשולחן ערוך: "כל הפושט יד נותנים לו". סיפרו זאת רבי יצחק מסקוויריה והוא אמר: אם כן, היום הוא זמן תשובה, כי הקב"ה פושט אלינו את ידו, וימנין פשוטה לקבל שבים".

מסירות נפש

שני ספרים מחמש המגילות נקראים על שם אישה - רות ואסתר. שתיהן מסרו את נפשן: רות

באומרה "באשר תמותי אמות", ואסתר שאמרה "כאשר אבדתי אבדתי".

(שפתי חכמים)

קירוב ואיחוד

שתי מצוות פורים, משלוח מנות ומתנות לאביונים, מיוחדות משאר המצוות הנהוגות בפורים, בהיות עניינן קירוב ואיחוד. גם דרך קיומן היא על-ידי קירוב וחיבור בין נותן המנה למקבלה ובין נותן הכסף לאביון.

(לקוטי שיחות)

אפשרות לקרב

כתב הרמב"ם: "מוטב לאדם להרבות במתנות לאביונים, מלהרבות בסעודתו ובמשלוח מנות לרעיו". מכיוון שעניין מצוות אלה הוא קירוב והתאחדות של בני ישראל, הרי כאשר יש לאדם אפשרות לקרב את מי שנמצאים בשפל המדרגה, הדבר עדיף מלקרב את מי שכבר קרובים אליו.

(הרבי מליובאוויטש)

חודש של שמחה

בנוגע לקריאת המגילה נאמר שאינה נקראת אלא עד ט"ו באדר (מגילה ב,א), אבל הציווי "מרבית בשמחה" נוגע לכל ימי החודש. וכלשון חז"ל (תענית כט,א): "משנכנס אדר מרבית בשמחה". וכדברי הכתוב (אסתר ט,כב): "והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה".

(לקוטי שיחות)

מגילה בוכנוואלד

בוכנוואלד, תש"ה. בין גדרות התיל שמקיפות את אחד מסניפי הגיהנום הגדולים של הצורר הנאצי, מתהלכים יהודים מעונים ומזירעב.

אודים מוצלים מאש, שלדים מהלכים, מנסים להעביר בקושי את היום. איש אינו יודע מתי תסתיים המלחמה הנוראה. אין להם מושג עד כמה הצבא הנאצי מצליח לכבוש את העולם, כפי שזומם מנהיגו הצורר.

אלא שגם כאן, נוצרו בין האסירים מעין 'מעמדות'. אני, למשל, השתייכתי לקבוצת ה'קצטניקים' (אסירים) של 'הקומה הרביעית'. הכוונה לדרגש העץ העליון שבצריפי האסירים. דרגשי העץ הגסים סודרו בקומות, והאסירים פיתחו סביבן תורה שלמה.

לכל קומה יתרונות וחסרונות משלה. לדוגמה, ככל שהקומה נמוכה יותר – קל יותר לטפס אליה בסוף יום עבודה מפרך, כשהגוף חלוש כליכך. אך יש יתרון דווקא בדרגש העליון; כך רק הגג מעל ראשך, ואתה זוכה למעט פרטיות ויכולת לברוח קמעה מאוירת השכול והאימים של המחנה.

אני נמנית עם אנשי החבורה החסידי. כבר עברנו את שבעת מדורי הגיהנום של המלחמה, ויד ההשגחה זימנה אותנו יחד לפונדק משותף בבוכנוואלד.

היינו מגובשים, ובכוונה תחילה בחרנו להשתכן בצוותא ב'קומה הרביעית'. כך ניסינו ליצור לעצמנו 'קומה רוחנית' באפלת המחנה. המיקום הגבוה אפשר לנו לתקשר זה עם זה, ולשוחח שיחות חיוזק בינינו. זה היה הכרחי כדי שלא נאבד את שארית הרצון לחיות.

לילה קר אחד נזכרנו בדברי חז"ל "משנכנס אדר מרבין בשמחה", ובלבנו התעורר רצון עז לחגוג את פורים כהלכתו.

בימים הבאים עבדתי בשארית כוחותי וליקטתי פסולת של נייר שהתגלגלה בחצר המחנה. פה מצאתי פתק קרוע שהשליכו אנשי המשרד הנאצים, שם חתיכת נייר גם ועבה שנקרע משק מלט, ואפילו היה לי דף מתוך עיתון נאצי מצוייר, ששוליו נותרו ריקים.

קעת נדרשנו לעיפרון. השגנו עופרת ששימשה מילוי לעיפרון שבי, מהסוג ששימש בעלי מלאכה ונגרים. 'העיפרון' עבר מיד ליד. כל אחד רשם

כמה פסוקים שזכר עליפה ממגילת אסתר. אטיאט נרקם לו סיפור מגילת אסתר על יריעת הנייר המאולתרת.

נס פורים נכתב על 'מגילה' במחנה בוכנוואלד – האין זה נס בפני עצמו?...

כשפורים התקרב, הצעתי לחברים ללמוד את משניות מסכת מגילה. ערב אחד נשמע לחש בחלל האוויר

הדחוס של צריף המחנה, שגלש מן 'הקומה הרביעית': "מגילה נקראת ב'א, ב'ב, ב'ג..."

כשהגיע יום שני, תענית אסתר, כבר היינו נרגשים ודרוכים. מיד בצאת הצום 'התאספנו' ב'קומה הרביעית'. השמחה אחזה בכלנו והיא התפשטה אל הדרגשים שבקומות התחתונות. עיניים כבויים החלו לנצנץ בחשכה. "גם אנחנו רוצים להתנקם בהמן

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

מחיית עמלק

בביאת המשיח עתיד עם ישראל לסיים את מצוות מחיית עמלק. העימות עם עמלק החל ביציאה ממצרים, כאשר עמלק היה העם היחיד שיצא להילחם בישראל. חז"ל הגדירו את מהותו של עמלק: "יודע את ריבונו ומתכוון למרוד בו". לכן ציווה הקב"ה: "תמחה את זכר עמלק מתחת השמים".

עוד אמרו חז"ל (מדרש תנחומא סוף פרשת תצא), שכל עוד עמלק קיים – "לא השם שלם ולא הכיסא שלם; אבד זרעו של עמלק – השם שלם והכיסא שלם". לכן התורה אומרת (שמות יז, טז): "מלחמה לה' בעמלק מדור דור".

מצווה לימות המשיח

עד כה ניהל עם ישראל שלוש מערכות כנגד עמלק: אחת, מיד עם היציאה ממצרים. שנייה, ערב הכניסה לארץ ישראל, כאשר עמלק בא מוסווה לכנעני (במדבר כא, א; רש"י ומדרשי חז"ל על הפסוק). הפעם השלישית הייתה לאחר ששאל מונה למלך והקב"ה ציווה את שמואל לצאת למלחמת חורמה בעמלק (שמואל א' טו), אולם המלאכה לא נסתיימה אז. הפעם הרביעית והאחרונה, שבה יילחם עם ישראל בעמלק וישמידו כליל, תהיה בביאת המשיח.

כל עוד המשיח לא בא אי אפשר לקיים מצווה זו משלוש סיבות עיקריות: א) לדעת פוסקים רבים, זו מצווה שמוטלת על מלך ישראל, וכל עוד אין מלך בישראל, אין המצווה חלה. ב) גם לדעת הפוסקים הסבורים שהציווי הוא על כל אחד ואחד מישראל, אין הוא חל אלא בזמן ש'יד ישראל תקיפה' (ג) מאז בא סנחריב ובלבל את האומות לא ידוע בבירור מיהו עמלק. רק כשיעמוד המלך המשיח, ויד ישראל תהיה תקיפה, והמשיח יברר באמצעות רוח ה' אשר בו מיהו עמלק – יערוך המשיח את המלחמה בעמלק ויכריחו.

זה גם הסדר שבו הדברים צריכים להיעשות: תחילה מינוי מלך, אחר כך מלחמת עמלק, ולאחר הכרתת זרעו של עמלק והשגת מצב של מנוחה – בניין בית המקדש. אלה שלוש המצוות ש"נצטוו ישראל בכניסתן לארץ" (ראה סנהדרין כב, רמב"ם תחילת הלכות מלכים), והן צריכות להיעשות על פי הסדר הזה גם בגאולה העתידה.

עקירת הספק

עם זה, דרך המלחמה בעמלק היא בבחינת נעלם. האם זו תהיה מלחמה פיזית, או שהמשיח יכריח את זרע עמלק באמצעים רוחניים, כפי שנאמר (ישעיה יא, ד): "הכה ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע" – זאת איננו יודעים. הרבה תלוי גם בדרך בואה של הגאולה, אם תבוא כשעם ישראל יהיה בבחינת ז'כו', שאז תהיה הגאולה על טבעית בגלוי; או שנהיה בבחינת 'לא זכו', שאז תבוא מלושבת בדרך הטבע.

אך עד שיבוא הזמן להכרתתו הגשמית של זרע עמלק, עלינו להילחם ב'עמלק' הפנימי, שבתוך כל אחד ואחד מאיתנו. 'עמלק' – זו חוצפה בלי טעם, התנגדות בסיסית לענייני קדושה. אי אפשר להתגבר עליה על-ידי שכנוע והסברה, שכן עמלק "יודע את ריבונו" ואף על-פיכך "מתכוון למרוד בו". הדרך להתמודד עם 'עמלק' הפנימי היא על-ידי "תמחה את זכר עמלק" – לעקור לגמרי מתוך הנפש, בלי שום יוכוחים ודיונים.

'עמלק' בגימטרייה 'ספק'. ואכן, זריעת הספקות היא אחת משיטות הפעולה של 'עמלק' הפנימי. הספקנות הזאת גורמת קרירות לענייני קדושה, שכן ברגע שמתערער הביטחון המוחלט בה' ובתורתו, מיד נפגעת ההתלהבות. לכן צריך לעקור את הספקות, להתחזק באמונה, ובזכותה תבוא הגאולה השלמה (ראה לקוטי שיחות כרך ב, עמ' 387; כרך טז, עמ' 305; כרך כא, עמ' 192 ואילך).

הרשע", לחשו היהודים.

זיק של אמונה ותקווה ניצת בלבבות הדוויים.

המתנו שהשעות יחלפו והלילה יעמיק, כדי להנמיך את הסיכון ששומרי המחנה המרושעים יחשפו את החגיגה. הללו לא היססו לרצוח מי שהפר את תקנות המחנה.

כולנו המתנו במתח לקריאת המגילה החגיגית. ידענו שמגילת הנייר והעיפרון שלנו אינה כשרה לברכת "על מקרא מגילה", אך שמחנתנו גאתה. חשנו שאנו עומדים לנצח את המן של ימינו. מגילת הנייר, שנכתבה באצבעות רוטטות ובלב פועם מאימה, הייתה יקרה לנו עד מאוד.

ואז הגיעה השעה. בלב מתרונן התחלנו לקרוא "ויהי בימי אחשוורוש"... המן הרשע, מזימת ההכחדה של העם היהודי, הישועה הפלאית – כל אלו לבשו צורה מוחשית. לא התקשינו להזדהות עם תחושות היהודים הנרדפים במלכות אחשוורוש, וכשקראנו על הישועה התמלא הלב רינה. חשנו התרוממות רוח עילאית והתלהבות גדולה.

לשיאה הגיעה השמחה בתום המגילה. התחלנו למלמל "שושנת יעקב צהלה ושמחה", ולפתע פרץ לו השיר משפתינו בלי מעצורים, בהתלהבות גדולה, מתוך אמונה יוקדת. זו הייתה שעתה של הרוח היהודית הנחושה והאיתנה, ששום דבר לא יכול לה. גם כאן, בגיא הצלמוות, עוד נזכה לנס.

נדמה היה לנו שמחנה בוכנוואלד כולו עוצר את נשימתו ומקשיב לקולותינו השרים "ארור המן אשר ביקש לאבד! ברוך מרדכי היהודי!".

ה'חגיגה' הסתיימה. הדממה שבה לשרות בצריף החשוך. אך אור גדול, בלתי נראה, אפף אותו.

למחרת, השכם בבוקר, שבנו לשגרת היום-יום. בקושי רב שירכנו את רגלינו לעבודה הקשה. ובכל זאת, חשנו שאוירת המחנה השתנתה. תקווה חדשה בצבצה בקצה האופק. קריאת "ארור המן" העזה שהשמענו בלילה, הפיחה בנו רוח חיים.

באותו יום זכינו להתגשמות משאלתנו. אברהם אליהו, בחור נמרץ, מקבוצת 'הקומה הרביעית', בא בריצה לצריף. בשקט-בשקט לחש באוזנינו את הסוד הגדול שגילה לו ה'קאפ' האוקראיני: "היטלר קאפוט! הגרמנים מובסים!".

כחודש וחצי אחר כך, בכ"ח בניסן, נכנסו חיילי ארה"ב למחנה בוכנוואלד ושחררו את תושביו.

(על פי עדותו של יעקב פרנקל)

בבוקר ליצן, בצהריים משפטן

פורים כל השנה. רייסר בפעולה

ההתנדבותית. "מקצוע הליצן הרפואי כבש את ליב", הוא מספר. "במשך זמן רב ניסיתי למצוא קורס מתאים לאורחות חייו של יהודי חרדי, ולא הצלחתי". הוא מצא מורה מומחה בתחום, וזה החל ללמדו את רזי המקצוע. לפני כשנה שמע על קורס ראשון לחרדים והצטרף.

שבועות רבים הייתה הילדה מירי (שם בדוי), בת השמונה, מרותקת למיטת האשפוז, אחרי שסבלה מכוויות קשות. הגיע הזמן שהרופאים קבעו כי היא יכולה ללכת. אבל מירי, שעברה אירוע טראומטי כליכך, סירבה לרדת ממיטתה. היא פחדה. הרופאים הסבירו, ההורים שכנעו, האחיות הרגיעו, אבל דבר לא הועיל.

תפקיד הליצן

חשבתם שתפקידו של ליצן להצחיק? רייסר מגדיר מחדש את התפקיד: "ליצן רפואי לא בא סתם להצחיק חולה. המטרה הראשונה היא לתמוך בצוות הרפואי - במובן של טיפול תומך. באמצעות ההומור עוזרים לרופאים לסייע למטופל, וזה מרגיש משוחרר יותר. הפעילות מסייעת למטופל להסיח את דעתו מהכאב ומהסבל. הליצן לוקח את החולה למקום אחר, ולמעשה משכיח ממנו את הצרות".

בפרוזדור חלף באותה שעה אלון רייסר, ליצן רפואי. אחד הרופאים ביקש ממנו להצטרף למאמצים. "ניסיתי לעשות לה פעולות קוסמיות, אבל זה לא הלך", מספר רייסר. "ואז הוצאתי מהתיק שלי כדורים רכים מיוחדים, הנחתי אותם על הרצפה והצעתי לה לדרוך עליהם ולהרגיש כמה רכים הם... נעזרת ברופאים הגיחה הילדה רגל אחת, רגל שנייה - והופ, היא החלה ללכת".

מתנדב מילדות

איש מהמאושפזים ב'מעייני הישועה' בבניברק וב'שניידר' בפתח תקווה אינו מעלה על דעתו שהליצן התוסס והצבעוני, שמצחיק את כולם, עוסק לפרנסתו בעריכת דין. "התפקידים נוגדים מאוד זה את זה, אבל התרגלתי", אומר רייסר (42), תושב מודיעין עילית ואב לשישה.

כבר בילדותו החל להתנסות בפעולות 'קסמים'. בהיותו נער התנדב ב'שניידר'. חילק ממתקים ובלונים לילדים וביצע פעולות 'קסמים'. לאחר שחזר בתשובה החליט להעצים את פעילותו

הליצן, מבהיר רייסר, אינו כופה את עצמו: "בכל פעם אנחנו שואלים אם אפשר להיכנס ואם זה מתאים. לפעמים החולה כאוב מאוד ואינו פנוי לבדיחות. יש גם ילדים שפוחדים מליצן, בגלל הביגוד המשונה או האף האדום. צריך רגישות רבה כשניגשים לילדים".

רגעים של סיפוק

אבל לדבריו, העבודה מלאה רגעים של סיפוק: "כשאתה רואה מטופל, מבוגר או ילד, מחייך

בזכותך, זה רגע מרגש". בפיו של רייסר סיפורים רבים על ילדים שסירבו לקבל זריקה, או לעבור בדיקה רפואית כלשהי, ובזכות פעילותו החביבה - התרצו.

הנה סיפור קטן: "היה ילד שלא הסכים בשום אופן לאכול. כשהוא ראה אותי, ביקש בלון ושעשה 'קסם'. אמרתי לו: בשביל 'קסם' אתה צריך הרבה כוח. תגמור לאכול ותקרא לי; אני מחכה. וכך היה. הילד חזר לאכול". אצל רייסר כל השנה פורים, אבל דווקא ביום הזה הוא איננו מתחפש. "פורים הוא יום גדול, ויש הרבה לעשות בו", הוא אומר.

אין דבר העומד מעל פיקוח נפש
אגודת "אפרת"
02-5454500
 כל פקד יכול להציל חיוס!

רק בגלל שאתה חב"דניק
תקבל כמו כולם ותשלם פחות מחצי כל שנה!
 רק עם גפן בס"ד תיהנה מחיסכון ענק בביטוח הבריאות הפרטי לכל המשפחה
גפן בס"ד
077-444-7777
 שכוחה 5

סודות הגאולה
 כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח
 ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא
טל' 1-700-704120

פינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

יש לשלוח את המנות ביום הפורים ולא בליל פורים. גם נשים ובנות חייבות במצווה זו, וכמו כן בכל מצוות הפורים, ועל ההורים לחנך את בניהם ובנותיהם לכך.

יש לשלוח איש לרעהו ואישה לרעותה (אבל 'מתנות לאביונים' יכול איש לתת לאישה ולהפך).

לכתחילה מהדרים לשלוח עלידי שליח. אפשר לשלוח גם עלידי ילד, אך צריך לוודא שהמשלוח אכן הגיע ליעדו.

אָבֵל חייב במשלוח מנות, אפילו בתוך ה'שבעה', אך לא ישלח דברי שמחה ותפנוקים. הרמ"א כתב שאין שולחים מנות לאָבֵל (מי ששרוי בתוך י"ב חודש אחר פטירת אביו או אימו או בתוך שלושים יום לשאר הקרובים), וגם רבים מהספרדים נוהרים בזה.

מקורות: תשוב"ע או"ח סי' תרצה ס"ג, תרצו ס"ה, ונו"כ. בן אישיח ש"א פ' תצווה ס"ח. פסקי תשובות סי' תרצה ס"ק ט ואילך.

משלוח מנות

שאלה: כיצד מקיימים את מצוות משלוח מנות?

תשובה: נאמר במגילה (ט,יט): "לעשות אותם ימי... משלוח מנות איש לרעהו", ופירשו חז"ל שלכל הפחות צריך לשלוח שתי מנות לאיש אחד, וכל המרבה לשלוח - משובח.

שני טעמים נאמרו במצווה זו: א) כדי שיהיו לכל משפחה צורכי סעודת פורים בהרווחה ובשפע (ותיקנו לשלוח מנות לכול, שלא לבייש את מי שאין לו). ב) להרבות שלום וְרַעוּת בעם ישראל.

יש לשלוח מאכלים ו/או משקאות מוכנים לאכילה ולמשתה. יש הסבורים ששתי המנות צריכות להיות מסוגים נבדלים. לכתחילה יש לדאוג שה'מנות' יהיו מכובדות בכמותן ובאיכותן, כראוי לנותן ולמקבל, ולפחות 'כזית' (כנפש קופסת גפרורים רגילה) בכל מנת מאכל, ו'רביעית' (86 גרם) בכל מנת משקה.

רוצים לדעת מה יהיה?
 הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים
 368 עמודים | כריכה קשה
להזמנת: טל' 1-700-704120

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"
 כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'
63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים
 עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה
להזמנת: טל' 1-700-704120